

Tiszántúli

Független Újság

politikai napilap

Nyílt lázadás a Felvidéken

Ágyu dörög, gépfegyver kattog, fegyveres harcok a Felvidék keleti részén — A cseh taktikázás véres eredménye - Magyar nemzeti tanácsok alakulnak

840.000 magyart követelünk vissza azonnal

Még mindig nincs döntés Komáromban

SATORALJAUJHELY, október 12. MTI: Ruzsinszkóból s a Beregszász környéki területekről érkező menekülők egyértelműen arról számolnak be, hogy Ruzsinszko és a hozzá kapcsolódó magyar vidék lakossága végső türelmetlenségében, a csehek elleni elkeseredésében tömeges szabottalási akciót kezdett és napirenden vannak a terrorselekmények.

Az utóbbi napokban a Beregszász-Bátyu vasútvonalat több helyen felrobbantotta a lakosság és az egyik fontos és nehezen kijárási híd vasúti hídát a levegőbe röpítették. Támadások történtek a vasútvonal mentén felállított cseh őrekre.

Egész Ruzsinszko tele van szórva ismeretlen helyről származó magyar és ruszin nyelvű rúpcédulákkal, amelyek a lakosságot szabottalásra, az adóztatás megtagadására és tüntetések rendezésére szólítják fel.

Vadászfegyverekkel, pisztolyokkal s a csehektől ellopott fegyverekkel felfegyverzett bandák alakultak, amelyek megállítják a vonatokat, mint pl. néhány nappal ezelőtt a beregszászi vonalon történt meg, leszállítják a behívójeggyel bevonuló katonákat szétosztják őket. A lakosság több helyen kitzúta a magyar nemzeti zászlót és nemzeti ünnepeket akart rendezni.

amelyeket azonban a cseh csendőrség minden egyes esetben a legnagyobb brutalitással akadályozott meg. A csehek gépkocsikkal hajtottak a gyülekező csoportok közé és

nem egy helyen asszonyok és gyerekek serege maradt sebesülten. A határon innen napok óta igen erős géppuskatűz és helyenként erős ágyúsó zaja is hallatszik.

A magyar és ruszin nemzetiségű katonaszökevények átlélik a határt, azonban visszafelé szökdönsnek szülőföldükre.

Gyakran láthatók az éjszakában fellobbanó tüzek, a lakosság azt beszéli, hogy éjszakánként vörös szovjet repülőgépek keringenek Ungvár és Munkács közti terület felett.

Az egyik menekült jelentése szerint a szovjet gépek vörös színű, ruszin és magyar nyelven fogalmazott rúpcédulákat dobáltak le, amelyen a

lakosságot a kommunistákhoz való csatlakozásra szólítják fel. Mások állítása szerint

a cseh tüzérségnek sikerült reflektorokkal megtalálni a szovjet vörös gépeket, de nem lőttek rájuk.

Általában véve az egész területen óriási a nyugtalanság.

VASÁROSNAMÉNY, október 12. Az éjszaka folyamán cseh területen láthatóan nagy volt a nyugtalanság. Reflektorok és világító rakéták voltak láthatók az egész határszélen.

Segítséget kérnek a ruszinok

BEREGSZASZ, október 12. Beregszász városa, amelynek lámpái normális időben a határszélről teljesen jól kivehetők és még az egyes utcák is pontosan megállapíthatók, egész éjszaka teljes sötétségben volt. A határt sokan átlélik és fegyvereket kérnek, hogy bosszút állhassanak a csehek terrorselekményeiért. A cseh idegesség látható jele, hogy a betonvonalak mentén ropog a fegyver. Az éjszakában állandó lövöldözés hallható, amely kizárólag a csehek idegességére vezethető vissza.

LONDON, október 12. A Reuter iroda jelenti Prágából: Vezető ruszin politikusok Komáromba utaztak, hogy ott a magyar megbízottakkal tárgyaljanak. A tudósítás megjegyzi, hogy mialatt a komáromi tárgyalások folynak ugyan, de úgy látszik nem sokat haladnak, több incidens jelentenek a ruszin határról. Beregszásznál 40 főnyi jól felfegyverzett banda hirtelen megtámadta a vasútállomást, megölt egy vasúti őrt és megsebesített egy utast. A banda két tagját elfogták és a kerületben kihirdették a szükségállapotot.

BARABÁS, október 12. Barabás felett teljes a határzár.

A Szepesség magyar akar lenni

A szépesi németpárt lapja közli a szépesi némettség és a felsőmagyarországi némettség 1918-as határozatát. Ebben a határozatban a németek kijelentették, hogy Magyarországot tartják hazájuknak és ide akarnak tartozni. A lap kijelenti, hogy a szépesi némettség ezekből a követelésekből ma sem von vissza semmit.

KÖZC...
 ÁRNYALATLAG JA...
 A BUZA ES A R...
 Borza: felsőtiszta 77 k...
 78 kg-os 20.60-20...
 80-20.95, 80 kg-os 20...
 15.30-15.40.
 kengeri: közraktári 17...
 VÁLTOZÁS VALUTÁAR...
 Angol font (100) 16...
 roma (100) 16...
 339.30...
 8.85...
 16...
 77.10...
 Vastag betűvel szed...
 duplán számítottat...
 hirdetésre más tarif...
 árszámításal készs...
 lank. — Apróhirdet...
 8 óráig felvesz a ki...
 n. Telefon...
 Gyá...
 maradványok ka...
 lákra, fehérs...
 rendkívül olcs...
 retök dr. Rére...
 piac u. 12. Pa...
 varban.
 Szül...
 50 fillér...
 1 óra. Angol, net...
 nyelvtanfolyam...
 lódni a siadób...
 Különféle...
 A szerkeszt...
 adásért felel...
 LEVENTE...
 jónos: Tiszán...
 len Újság Vá...
 ta: Tiszántúli...
 Lapkiadó vál...

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

840.000 magyart követelünk vissza!

Komárom, október 12. Budapesti Értesítő: A külföldi lapokban az utóbbi napokban a Komáromban tárgyaló magyar bizottság követelésére vonatkozó számszerű adatok jelentek meg. Ezekkel szemben a magyar küldöttséghez közelálló helyről a következő adatokat közlik, amelyek bizonyítják, hogy a magyar követelések mennyire jogosak és alaposak:
— A magyar követelések olyan területre irányulnak, amelynek la-

kossága 840.000 magyarból, 145.000 szlovákból — ebbe a számba bele van értve Pozsony és a vegyes lakosságú nyitrai környék lakossága — 30.000 ruszinból és kb. 57.000 németből áll. A magyar oldalról kívánt megoldás alapján Magyarországnak kb. 10 milliós lakosságára kb. 300.000 szlovák esnek, ezzel szemben az új Szlovákia és új Ruszinszko 2,5 milliós lakosságára 150.000 magyar esnek.

Hivatalos jelentés a szerdai napról

A Magyar Távirati Iroda jelentése: A magyar és csehszlovák delegáció október 12-én, szerdán déli 12 órakor együttes ülést tartott, amely 14 óra 30 perckor ért véget. Az ülésen a csehszlovák delegáció a magyar területi követelések egyrésztére vonatkozó ellenjavas-

latait terjesztette elő. A két delegáció szakértői délután külön-külön tanulmányozták a felvetett kérdéseket. A két delegáció legközelebbi együttes ülése október 13-án, csütörtökön reggel 9 órakor lesz.

A titokzatos tíz perc

Komárom, október 12. (MTI) 12 óra 35 perckor a csehszlovák delegáció rövid különbeszámra vonult vissza. A magyar delegáció bent maradt a tanácsteremben. A csehszlovák delegáció Tiso dr. vezetésével a szomszédos városzobába ment és Tiso dr. ezekkel a szavakkal fordult az itartózkodó magyar szakértőkhöz és hivatalos urakhoz:

sák a tárgyalásokat. A tanácskozáson ruszin részről Bacinszki ruszin miniszter s Zidovszki István csehszlovák agrárpárti képviselő is résztvev. Zidovszki már hétfő óta résztvev a bizottság ülésein és képviselte Bacinszki megérkezését Párkányi dr.-t, aki a csehszlovák delegáció egyik fődelegátusának volt kiszemelve, de közben kinevezték Ruszinszko kormányzójává és nem tudott eljönni. Ezenkívül még három kiküldött érkezett kedden este ruszin földről, Husznai Gyula tanfelügyelő, Vicsner mérnök és Mahacsek mérnök.

— Kérjük a szobát, csak tíz percre. A magyar szakértők erre kivonultak a városzoba melletti titkári előszobába, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a magyar, szlovák és külföldi újságírók. A csehszlovák delegáció különbeszámára még tíz percet sem vett igénybe és már is visszamentek a tanácsterembe, hogy közösen folytassák a tárgyalásokat.

Egy óra előtt Bacinszki és Zidovszki kijött a tanácsteremből és egy-két percre különbeszámra vonultak felre az egyik városzobában.

Meglepő ellenjavaslatok

Komárom, október 12. A Budapesti Értesítő értesülése szerint a bizottság együttes ülésén már konkrét határkérdésekről folyt élénk vita. A magyar javaslatokkal szemben a csehszlovák küldöttség különféle kifogásokat emelt. Ennek a vitének során behozottak a két küldöttség felfogása között még lényeges ellentétek állanak fenn. Ennek következtében a csehszlovák küldöttség szerdán délután és este tovább dolgozik a szakértők bevonásával részletes ellenjavaslatán és ezt fogja előterjeszteni a csütörtök reggel 9 órakor kezdődő tárgyaláson.

vekkal alátámasztott, minden részletre kiterjedő magyar állásponttal szemben a tárgyalások anyagához nem tartozó kérdéseket és motívumokat vetettek fel ötletszerűen. A magyar küldöttség erősebb fellépése után utóbb a tárgyalás komoly formát öltött és így megvan a valószínűség arra, hogy a csütörtöki tanácskozáson, amely minden jel szerint huzamos ideig fog tartani, tiszta képet lehet majd alkotni a csehszlovák küldöttség konkrét elgondolásairól.

Noha a magyar delegáció el volt készülve arra, hogy egyes kérdésekben nehézségek merülnek fel, mégis a másik tárgyalófélfel részéről előterjesztett javaslatok meglepetést keltenek.

Kíváncsinos volna elsősorban csehszlovák és különösképpen szlovák szempontból, ha végre a csehszlovák küldöttség a mindentekintetben jogos és indokolt magyar álláspont irányában olyan állást foglalásra jusszon, amely mostmár biztosítja, hogy a tárgyalás a legrovidebb időn belül kielégítő és megnyugtató eredményre vezessen.

"Kánya Kálmán, ha átmész Komáromba"

Komárom, október 12. (Budapesti Értesítő.) Szerdán este kedves szrenádót adtak Kánya Kálmán és Teleki Pál miniszterek tiszteletére. Az esti órákban óriási közönség gyűlt össze a Zsófia hajó előtti Dunaparton. Kivonult a katolikus és református egyesített dalárda, valamint a református legényegyesület tagjai. Felkérésükre kijött a hajóhídra Kánya Kálmán és Teleki Pál gróf. Az egyesített dalárda először a »Bús magyarok imádkoznak...« majd pedig »Ne sirj, ne sirj, Kossuth Lajos« dalt énekelt el.

a »Kossuth lova megérdemli a zabot« dallamára alkalmi dalt énekelték el, amelynek a szövege a következő:

Kánya Kálmán ha átmész Komáromba, Öklöddel üss le magyot az asztalra, Mondd meg nekik, hogy hiába csürnek-csovornak, Mindent vissza, mindent vissza akarunk a magyarnak.

Kánya Kálmán köszönetet mondott a szerenádért a dalárda karnagyának. Most a hajóhídon felsorakozott református leányegyleti tagok, fiatal lányok

Az óriási közönség lelkes éljenzessel és tapsal fogadta a rögtönzött nótát. Sárj Imre református lelkész néhány megleghangú üdvözlőszót intézett a magyar küldöttség vezetőjéhez, majd a református leányegylet tagjai virágokkal halmozták el a két minisztert, akik meghatóttan mondtak köszönetet.

Buray Sándor

m. kir. osztálysorsjáték főelárusító

sorsjegyei szerencsések!

Ferenc József-ut 14. szám.

Huzás október 15-én!

Prága 32 kilométerre a határtól

A nemzetközi bizottság új javaslata

LONDON, október 12. A Press Association jelenti: Ma érkezett meg Londonba a hivatalos térkép, mely a Berlinben ülésezett nemzetközi bizottság által ajánlott új csehszlovák határokat tünteti fel. Az új határok általában a godesbergi emlékiratban lefektetett vonalakat követi, némi eltéréssel. Így pl. az északi határbeszögletés folytán Prága már csak 32 kilométernyire fekszik az új határtól. A térkép feltünteteti a javasolt népszavazási körzeteket. Ha nem tartják meg a népszavazást, újabb revízióra lesz szükség, ha pedig megtartják, annak eredménye szerint kell majd esetleg a határokat ismét megrajzolni.

Ujabb cseh katonai intézkedések Szlovákiában

Róma, október 12. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz sajtó figyelmeztet nem kerüli el az a körülmény, hogy míg Uj-Komáromban baráti légkörben folynak a tárgyalások, Szlovákia belsejében a cseh újabb katonai intézkedéseiről érkeznek jelentések.

Egymásután alakulnak a magyar nemzeti tanácsok

Kassa, október 12. — Mióta Jaros Andor a pozsonyi mikrofonon át bejelentette a Magyar Nemzeti Tanács megalakulását, a Felvidék magyarok lakta vidékein egymásután alakulnak meg a Magyar Nemzeti Tanácsok. A kassai Nemzeti Tanács elnöke Wirth Gyulát választották meg. Rozsnyón, Jászón, Pelsőcön, Tornán, Sepsicén és Királyhelmeccen szintén üléseznek a Magyar Nemzeti Tanácsok.

A kassai magyar nemzeti tanács kiáltványa

Kassa, október 12. Wirth Gyula, a kassai Magyar Nemzeti Tanács elnöke felhívást intézett Kassa város önkormányzatához. A felhívás nagyrészt a cenzura eltörléséről. Az épségben hagyott rész szerint a Nemzeti Tanács elnöke hangoztatja, hogy Kassa város önkormányzata megőrizte a dicséretes öszhangot azokban a szomorú esztendőben is, amikor a magyarság ege beborult. Ennek az öszhangnak meg kell maradnia most is. A magyarok megértéssel hallják az öndöntőségüket.

Fehérfoltos magyar hírlapok a Felvidéken

Kassa, október 12. A felvidéki magyar lapokat a legszigorúbban cenzurázzák. Vannak olyan oldalak a lapokban, amelyek 20-25 sor az egész szöveg, a többi fehér folt, mert minden mást törölt a cenzura. A Kassai Újság a cseh-magyar tárgyalásokról csak a hivatalos közleményt és a hivatalos rövid tudósítást közölte. Acimoldalon három hasáb szintén teljesen üres folt, alig néhány sor olvasható. Ures fehérhasáb látható a másik oldalon is.

Tiso: Legfontosabb munkánk a magyar-szlovák határ normalizálása

Berlin, október 12. Németország egyik legtekintélyesebb vidéki lapja, a Münchener Neueste Nachrichten szerda reggeli száma interjút közöl, amelyet a lap kiküldött tudósítója folytatott Tiso szlovák miniszterelnökkel. A beszélgetés során

Tiso többek között kijelentette, hogy legfontosabb és legközelebbi munkájának azt tekinti, hogy Magyarországgal mielőbb normalizálják az új határviszonyt. Elmondotta még, hogy a szlovákok a magyarokkal őszinte barátságban kívánnak élni, ez azonban semmiesetre sem jelentheti azt, hogy emellett Szlovákia gazdasági, vagy nemzeti szempontból elvérezzen. — Eltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fűződva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. — Kérdezze meg orvosát!

SZ

Helyszíni magyar várja

Komárom, október 12. Szerdán déli 12 órakor Uj-Komáromban a Zsófia hajón tartott Eszterházy Pontosan fel 11 Kánya a külügyleki kultuszszemmelátható

Minden

Délelőtt felttek a vármegyeváki delegáció miniszter az u diplomatikusai. — Szép idő mutatott. — Majd hozzát: — Minden te van!... — Amikor pont a Duna-hidon

1910

De már itt v ruszin kormány. Most először je láson az új r ter. Bacinszki ceni járásbíró. ból Krno meg ter, de Durasa 'ettes minisz

Mágalak

A tárgyalás beavatottak m ellenfétek meri cseh delegáció abban a tekintet megítélésébe kai adatokat v magyar kormá hogy a jogtala tás időpontján számlálási ada adók arra vona etnográfiai hat. A német Szde csatolásánál az adatokat veték. Ugyanezt kívá mány is, mert a ságos volt a né csatolásánál, az

Szerdán

Szerdán me ban a komárom nacs, amelyek Zsigmond es F ü l ö p Zsigmo komáromi kere zetek a nemzeti sával segítőkac gitóakcióra az mert ezen a kör a kikötőmunká ben teljesen m alkalom. — A komáromi tesülése szerint

A Felvid

Tegnap ülést képviselőtestü tést kellett, hog meg sem jelent

szlovák i ter

Komárom szerdai napja

Helyszíni riport Komáromból, ahol megalakult a magyar nemzeti tanács és ahol lelkesedéssel várják a minél inkább közeledő döntést

Komárom, október 12. A Tiszántúli Független Ujság tudósítójától: Szerdán délelőtt egyenleg 11 órakor Új-Komáromba érkezett Apponyi György gróf, aki a Zsófia hajón megbeszélést folytatott Eszterházy János gróffal. — Pontosan fél 11 órakor megérkezett Kánya külügyminiszter és Teleki kultuszminiszter, mindketten szemmel láthatóan jókedvűen. Mo-

solyogva szálltak ki az autóból. Az öreg-komáromi közönség már kora délelőtt hatalmas tömegekben vonult fel arra az útvonalra, mely a tanácskozási színhelye, a vármegyeháza felé vezet. Sűrű sorfalakat alkotva várták a delegáció tagjait. Csupa piros-fehér-zöld itt minden, az emberek nemzetiszíni kokárdákat viselnek, izzó az egész város a hazafiasságtól.

Minden tekintetben szép időnk van...

Délelőtt féltizenkettőkor érkeztek a vármegyeháza elé a csehszlovák delegáció tagjai. Tisó szlovák miniszter az újságírók kérdéseire diplomatikusan válaszolt:

— Szép idő van! — és a kék égbe mutatott.

Majd hozzátette:

— Minden tekintetben szép idő van!...

Amikor pontban déli 12 órakor a Duna-hídon keresztül befutottak

a magyar delegáció tagjai, Öreg-Komárom templomának minden harangja megszólalt és óriási üdvözlő hangok remegték meg a várost. Az ezekre menő tömeg viharos lelkesedéssel fogadta a delegációt. A nemzetiszíni magyar zászlók százait lobogtatták az érkezők felé. Szinte szakadatlanul zúgott a kiáltás:

— Min-dent visz-sza! Min-dent visz-sza!

Délelőtt

De már itt vannak az autonóm ruszín kormány miniszterei is. — Most először jelenik meg a tárgyalásokon az új ruszín belügyminiszter, Baconszky, az egykori debreceni járásbíró. Megérkezett Prágából Krno meghatalmazott miniszter, de Duresanszky szlovák helyettes miniszterelnök, aki Berlin-

be repült, még nem jött vissza. A tárgyalások tizenkét óra után tíz perccel kezdődtek meg. Fél 1 órakor néhány perces szünet következett, a csehszlovák delegáció tagjai néhány percig másik szobába vonultak. Amikor visszatértek, tovább folytatták a tárgyalásokat.

1910-es népszámlálás alapján!

A tárgyalások során, — mint beavatottak mondják — bizonyos ellentétet merültek fel a magyar cseh delegáció véleménye között abban a tekintetben, hogy a helyzet megítéléséhez milyen statisztikai adatokat vegyenek alapul. A magyar kormány álláspontja az, hogy a jogtalanul történt elszakítás időpontjának megfelelő népszámlálási adatok lehetnek irányadók arra vonatkozóan, hogy az etnográfiai határokat megvonják. A német Szudéta-területek visszacsatolásánál az 1910-es statisztikai adatokat vették irányadónak. — Ugyanezt kívánja a magyar kormány is, mert ami helyes és igazságos volt a német területek visszacsatolásánál, az helyes és igazsá-

gos kell, hogy legyen a magyar területek visszacsatolásánál is. Ha az örendelkezési jognak ezen az alapon történő gyakorlását figyelembe vesszük a lengyeleknél, akkor természetes, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni a magyarlakta területek rendezésénél és visszacsatolásánál sem.

Egyébként a magyar kormány álláspontja az, hogy az örendelkezési jogot nemcsak a magyarok számára követeli, hanem Csehszlovákia valamennyi népe számára. Ezt a jogot olyan területeken, ahol a statisztikai adatok nem mutatnak ki magyar többséget, legjobban népszavazás útján véli a magyar kormány megvalósítani.

Megalakult a komáromi járási nemzeti tanács

Szerdán megalakult Komáromban a komáromi járási nemzeti tanács, amelynek vezetője Király Zsigmond esperes-plébános és Fülp Zsigmond polgármester. A komáromi keresztény szakszervezetek a nemzeti tanács támogatásával segítőakciókat szerveztek. A segítőakcióra azért van szükség, — mert ezen a környéken nagyon sok a kikötőmunkás és az utóbbi időkben teljesen megszűnt a munká-alkalom.

A komáromi nemzeti tanács értesülése szerint a csehek leszerel-

ték és elvitték az ógyallai csillagvizsgáló intézet felszerelését. Az ógyallai csillagvizsgáló az első magyar csillagvizsgáló intézet volt. A felszerelést az egyetlen teljeskörű kivételével Magyarország vásárolta, részben pedig Konkoly-Thege, a híres csillagász hagyatékából maradt.

A csehek ezenkívül elvitték a komáromi gazdasági iskola berendezését is. Ez éppen úgy, mint a csillagvizsgáló berendezésének elszállítása nagy meglepetést keltett a magyar lakosság körében.

A Felvidéken önmaguktól megszűntek a pártok

Tegnap ülést tartott Léva város képviselőtestülete. Nagy meglepetést keltett, hogy a gyűlésen már meg sem jelentek a cseh, a szlovák

és a kommunista bizottsági tagok. Távollétük ellenére is megtartották az ülést és letárgyalták a napi rendet.

Gázbiztos óvóhelyajtók

hatóságilag kipróbált előírások szerkezetben

HAAS és SOMOGYI vasszerkezeti gyára

Tel: 29-90-80. Budapest, VI., Frangepán ucca 7. sz.

A magyar nemzeti pártok egyébként megállapították, hogy a magyar városokban a pártok önmaguktól megszűntek és az a meggyő-

ződés alakult ki, hogy a jövőben már nem is kívánnak résztvenni a közéletben.

(k. j.)

Baconszky cseh miniszter a komáromi tárgyaláson

Prága, okt. 12. A cseh köztársasági kormány Bródy képviselőt a ruszín ügyek miniszterévé, Baconszky szenátort és Révay képviselőt miniszterekké nevezte ki.

Baconszky minisztert megbízta továbbá a komáromi tárgyaláso-

kon való részvétellel. A köztársasági kormány Fencik képviselőnek a meghatalmazott miniszteri címet adományozta és megbízta a Szlovákia és Ruszinföld közötti határ rendezésére irányuló tárgyalások folytatására.

A ruszín miniszterek

Prága, október 12. (Cseh Távirati Iroda.) A csehszlovák köztársasági kormány Bródy képviselőt a ruszín ügyek miniszterévé, Baconszky szenátort és Révay képviselőt miniszterekké nevezte ki. Baconszky minisztert megbízta

továbbá a komáromi tárgyaláson való részvétellel.

A köztársasági kormány Fencik képviselőnek a meghatalmazott miniszteri címet adományozta és megbízta a Szlovákia és Ruszinföld közötti határ rendezésére irányuló tárgyalások folytatására.

A Felvidék visszacsatolásának emlékbélyegei

Budapest, október 12. A magyar királyi posta, mint ilyen, történelmi jelentőségű események idején minden államban szokásos új emlékbélyegeket kibocsátásával örökíti meg majd a nemzet örömménetét, a Felvidék visszacsatolását. A kibocsátás napja még

kérdéses, ez a komáromi egyezmény határozataival függ össze. Valószínű, hogy a visszacsatolás tényét egyelőre a posta külön bélyegzőkkel örökíti meg addig is, amíg az új bélyegek elkészülnek.

Zászlókat Ungvárnak

Gárdos József könyvkereskedő felhívja az Ungvárról menekült magyarokat, hogy a felszabaduló Ungvár részére adományozzák nemzeti zászlókat. Ungvár városa a magyarság történelmében jelentős pont: Árpád honszerző vitézei ezen az úton jöttek be a Kárpátok-övezte birodalomba. Adja Isten, hogy Horthy Miklós katonái, az új honszerzők is ezen az úton induljanak el a Kárpátok, a megnagyobbodott magyar haza felszabadítására.

Gárdos József azért vállalta magára a kezdeményezést, mert mint az ungvári katonarendőrség volt szervezője és magyar ércéséről kizismert egység, menekülni volt kénytelen a csehek elől, sőt még edesanyja halálakor sem mehetett haza Ungvárra. Ezért éri indíttatva magát, hogy ungvári testvéreit felhívja a zászlók adományozására. A lobogókat rövidesen eljuttatja rendelkezési helyükre. Lapunk közölni fogja az adományozók névsorát.

Szovjet-demars Londonban egy képviselői beszámolóbeszéd miatt

London, október 12. A londoni szovjetorszag nagykövetség vezetője, Majszkij szovjetnagykövet kedden az angol kormánynál

diplomáciai lépést tett Winterton lord, az angol kormány egyik tagjának hétfői beszéde miatt.

A nagykövetség a szerdára virradó éjszaka közleményt juttatott el a lapokhoz, amelyben megvilágítja a szovjetorszag demars hátterét. A szovjet-kormány londoni nagykövete útján tiltakozott az angol kormánytól Winterton lord beszéde miatt, amelyet Soreham választókerületében mondott és amelyben hangzott, hogy

Szovjetorszag nem volt abban a helyzetben, hogy katonai segítséget helyezzen kint a Csehszlovákia támogatására és meg kellett elégednie azzal, hogy Prágának laza ígéreteket tett.

A londoni szovjetnagykövetség közleménye szerint ez a beállítás a valódi tények teljes elferdítését jelenti,

mert a szovjetkormány részben londoni nagykövete, részben pedig

Litvinov külügyi népbiztos útján többször is körvonalazta a londoni kormány előtt álláspontját és felajánlotta, hogy

hajlandó Angliával és Franciaországgal egyetemben Csehszlovákiának katonai segítségét nyújtani.

Elindult az angol légió Csehszlovákiába

London, október 12. Az angol légió tagjaiból álló önkéntesek első csoportja elutazott Csehszlovákiába.

Hungária filmszínház

MA UTOJARA: Dorothy Lamour és Ray Milland főszereplésével, a

„SENORITA“

„A legforróbb kaland“

a remek kiegészítő filmek és Paramount világhírű!

Előadások: délután 5, 7 és 9 óra.

Holnap: az Azurepress. Bemutató Jobb mint a „Havi 200 filx“.

Lég- és gázvédelmi eszközök beszerzési helye

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés
Debrecen, Telefon 20-06 és 15-48

Országzászló felvidéki magyar keresztért cserébe

Budapest, október 12. (MOT) A felvidéki Gómból járás népe lelkes határozattal országos mozgalom megindítását jelentette be az ereklyés országzászló nagybizottságának oly célból, hogy a felszabaduló felvidéki magyar területek helyiségeiben mielőbb felállítsák a felbomlott országzászlókat. A járás népe az országzászlótartónak díszes zászlaját készítette el, amelynek egyik oldalán a nagy magyar címer, a másikon a magyar zászló, a másik felén Magyarország védőasszonyának képe foglaltatik, amelyet itthoni felavatása után hordozható zászlóarcbocra helyezve

gyalogosan a község kiküldöttjei által indít útnak az első felszabadult magyar város, Ipolyság felé.

A mozgalom elgondolása szerint a felszabadult magyar városból ugyan csak gyalogosan egy keresztet hoznak vissza, amelyet a helyi országzászló mellé helyeznek el a felszabadult magyar hely szenvedésének emlékeztetőül. A mozgalom hasonló kapcsolatot kíván teremteni az ország más községei és a Felvidék felszabaduló helyiségei között. A kiküldendő országzászlót vasárnap avatják fel nagy ünnepélyességgel.

Pozsonyban a szlovákok az urak

POZSONY, október 12. A pozsonyi tartományfőnököt és a pozsonyi rendőrfőnököt hivatalból nyugdíjazták. Mind a két állásba szlovák bizalmi férfiak kerültek. A pozsonyi tartományfőnök Simkó János eddigi miniszteri osztályfőnök lett, a rendőrfőnök pedig Justko János.

Kvalkovsky Berlinben

Berlin, október 12. (Német TI.) Hivatalosan közlik, hogy Kvalkovsky cseh külügyminiszter csütörtök reggel Berlinbe érkezik. Délelőtt a külügyi hivatalba megy, ahol meglátogatja Ribbentrop német külügyminisztert.

London, október 12. Prágában, a Reuter-iroda értesülése szerint, Kvalkovsky cseh külügyminiszter berlini útjából arra következtetnek, hogy további előrehaladás történt a két ország közötti rendezés viszony helyreállítására irányában. A Németország által követelt területen el fogják ejteni a népszavazást. A prágai kormány be fogja tiltani a kommunista szervezkedést Csehországban, sőt már azt is

beszélik, hogy a kommunista párt önként feloszlíks. A cseh sajtó vizsgálatot sürget annak megállapítására, ki a felelős az ország kútpolitikai és belpolitikai összeomlásáért.

Udvözlő táviratok

Hont, október 12. Hont község lakossága táviratot intézett Imrédy Béla miniszterelnökhöz, amelyben támogatásáról biztosítja a Felvidék visszaszerzéséért folytatott munkájában.

Nyíregyháza, október 12. A város táviratilag üdvözölte a felszabadítás alkalmából Ipolyságot, az új magyar várost és a város lakosságát.

Eles német támadás Eden, Churchill és Duff-Cooper ellen

Berlin, október 12. A német sajtó esodalkozással állapítja meg, hogy Angliában a müncheni békeegyezmény ellenére egyre jobban fokozódik a fegyverkezési propaganda. Semmi kétség sem fér ahhoz — írja a Deutsche Allgemeine Zeitung —, hogy Nagy-Británia újabb fegyverkezési versenyt kezd, ugyanakkor, amikor Németország éppen az ellenkezőjét javasolta Münchenben.

A német kormány természetesen a legnagyobb figyelemmel kíséri ezt a meglepő angol fegyverkezést s a maga részéről is megteszi a szükséges intézkedéseket. Senki sem követelheti Németországtól, hogy tétlenül nézze mások fegyverkezéseit és hátrányos helyzetbe hozza saját haderejét a többi nagyhatalom haderejével szemben.

A lap véleménye szerint az új angol fegyverkezési propagandát azok az angol politikusok indították el, akik semmi körülmények között sem hajlandók kibékülni Németországgal, mint például Eden, Churchill és Duff-Cooper. Ezek az urak legutóbbi alsóházi felszólalásuk után semmi kétséget sem hagytak afelől, hogy miért tartják szükségesnek a fegyverkezések fokozását. Céljuk a háború és ezt hibába próbálják leplezni. Fegyverkezési és háborús propagandájukat azonnal indokolják sajtójukban, hogy

Hitler Adolf megtámadta Csehországot és karddal a kezében akarja megvonnai az új határokat. Az e fajta állítások a leggonoszabb politikai kármérgezést jelentik, hiszen az angol közvélemény éppen olyan jól tudja, mint a német, hogy az új cseh-német határokat a nagyhatalmak berlini követeinek tanácsa állapította meg a müncheni békeegyezmény rendelkezéseinek megfelelően.

London, október 12. A Csehszlovákia számára folyósítandó 10 millió fontos angol kölcsön ügyében szerdán megindultak a tárgyalások. Mint ismeretes, ez a 10 millió fontos részletét képezi. Angol részről a tárgyalásokat Montague Norman, az angol jegybank kormányzója és Sir Frederic Leith-Ross, az angol kormány pénzügyi szakértője folytatják, míg a prágai kormányt a tárgyalásokon Pospisil dr., a Cseh Nemzeti Bank volt kormányzója képviseli.

Togo a moszkvai új japán nagykövet

Moszkva, október 12. A szovjetkormány megadta hozzájárulását Togo eddigi berlini japán nagykövet moszkvai nagykövetté való kinevezéséhez.

Rydz Smigly Teschenben

London, október 12. Rydz Smigly, ahol a felszabadított lakosság lelkes tábornagy ma Teschenbe érkezett, örömmel fogadta.

A belga király Párisban

Párizs, október 12. Az érdeklődés középpontjában a belga király rövid látogatása áll, amelyet apja szobrának leleplezése alkalmából tesz a francia fővárosban. A lapok hosszú cikkekben rámutatnak arra, hogy Franciaország és Belgium sorsa a világháború alatt közös volt és méltatják I. Albert király érdemeit. A félhivatalos Temps kiemeli, hogy a francia-belga barátság minden európai válság ellenére változatlanul fennáll és Belgiumnak sohasem kell attól tartania, hogy Franciaország részéről támadás éri.

Párizs, október 12. (Havas) III. Lipót belga király szerdán délelőtt megérkezett Párizsba. Fogadására számos polgári és katonai előkelőség jelent meg. Jelen volt Bonnet külügyminiszter is. A megjelent óriási tömeg igen meleg ünneplésben részesítette a belga uralkodót. Lebrun elnök és felesége délelőtt ebédet adott a király tiszteletére.

Személycsere a francia diplomáciában

Párizs, október 12. A francia diplomáciában küszöbönálló személycsere során a megüresedő berlini nagykövetségi állásra nem a varsói nagykövetet nevezik ki, mint eredetileg tervezték, hanem a Journal értesül, a szerdai minisztertanács a római nagykövetté kinevezendő Francois-Poncet jelenlegi berlini nagykövet utódjává Coulondre jelenlegi moszkvai nagykövetet nevezi ki.

A Petit Parisien és a Journal egyhangúra úgy értesül, hogy Coulondre lesz az új berlini nagykövet. A két lap egyben azt az értesülést is közli, hogy Massigli, a Quai d'Orsay politikai osztályának jelenlegi vezetője, nagykövetségi rangot kap és egy fontos külföldi diplomáciai állomáshelyre kerül.

Párizs, október 12. (Havas) — Jó helyről származó értesülés szerint a szerdai államtanácson eldöntötték, hogy Francois Poncet berlini nagykövetet rövidesen római nagykövetté nevezik ki.

Nemzetgyalázásért letartóztatott két sáros-pataki embert

Az utóbbi napok eseményeivel kapcsolatosan több sáros-pataki magyar állampolgár nemzetellenes kijelentéseket tett. Emiatt két férfit, Grünfeld Baruchot és Manheim Mártont a sáros-pataki hatóságok őrizetbe vettek és szerdán bekísérték a debreceni törvényszék fogházába. A letartóztatottak ellen a magyar nemzet megbecsülése elleni vétség címen indult eljárás.

Az idegenforgalmi kongresszus résztvevői Debrecenben

Budapest, október 12. (MOT) A nagy nemzeti utazási és idegenforgalmi vállalatok egyesülete, a magánutazási irodák szövetsége október 11-től 16-ig Budapesten tartják konferenciájukat. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal meghívta a külföldi vállalatok képviselőit s közülük mintegy 110 tag és hozzátartozói érkeznek Budapestre. Péntek reggel különvonaton Debrecenbe utaznak a kongresszus tagjai, ott megtekintik Debrecen város nevezetességeit, majd a Hortobágyot nézik meg és utána Lillafüredre utaznak.

Meghalt Govrik Miklós

Debrecen egész társadalmának, de különösen a dalosegyesületeknek és a pénzügyi hivatalok karának mély gyászára október 11-én hosszas szenvedés után 72 éves korában, boldog házaságának hetedik évében örök álomra hűnyta szemét Govrik Miklós városi vámfelügyelő, a debreceni Városi Dalegyelet alelnöke. Mindenki, aki ismerte az elhunytat, baráti érzésekkel gondol reá és mélyen meghatótta halála. Temetését 13-án délután fél 4 órakor tartják a köztemető díszravalótalozó terméből. 14-én reggel 8 órakor engedtelő misét mutatnak be érte a Szent Anna ucai templomban.

Gazdasági kérdésekről tanácskozott Imrédy minisztereivel

Budapest, október 12. Szerdán korán reggel Imrédy Béla miniszterelnöknek megjelentek a kormány Budapestben tartózkodó tagjai: Keresztes-Fischer belügyminiszter, Reményi-Schneller Lajos belügyminiszter, Bornemisza Géza iparügyi, Kunder Antal kereskedelemügyi, Mikecz Odón igazságügyi és Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter. A tanácskozás a késő déli órákig tartott. Értesülésünk szerint fontos gazdasági kérdések szerepeltek napirendjén.

Pályázatot írtak ki egy ipariskolai tanári állásra

Debrecen város ipariskolai felügyelő bizottsága szerdán délelőtt dr. Balogh Sándor tb. főjegyző elnöksével ülést tartott.

A bizottság az ipariskolánál Vass András nyugalomba vonulásával megüresedett főhivatású tanerői állásra meghirdette a pályázatot.

A pályázat határideje november hó 15-én jár le.

Köd

Gyenge északi légáramlás, kevés felhő, erős éjjeli lehűlés, reggel helyenként köd. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Az egyiptomi nagykövet a kormányzónál

Budapest, október 12. A kormányzó szerdán délelőtt 12 óra 15 perckor ünnepélyes kihallgatáson fogadta Mourad Sid Achmed pasa egyiptomi rendkivüli és meghatalmazott minisztert, aki ez alkalommal megbízólevelét nyújtotta át.

Megyei szociális tanácsadó

Budapest, október 12. A belügyminiszter a vármegyék területén uralkodó szociális viszonyok beható tanulmányozásával, megállapításával s a szükségesnek mutatkozó intézkedések iránti javaslatok megtételével szociális tanácsadókat bízott meg. A szociális tanácsadók feladatkörében a munkalehetőség, a bérviszonyok, továbbá a szociális ellátás, a lakásügy, az élelemzés, a ruházatkérdés és más elsődrendű életszükségletek kielégítésének problémái szerepelnek. Hajdu vármegyében szociális tanácsadóul Szabó Lajost bízta meg a belügyminiszter.

Vitégy

Óriási riadalom délelőtt 11 óra táblán egy exios merénylő megsebesítette

A merénylő Kanta Rozsán

aki Debrecenben szám alatt lakott már régóta Dezső hódosossal, mert ez lenek és azzal nek keresztlő füzte össze ment volna.

A levél Kovács Perenc elker

aki azóta min mazott volt ké nyeret, de n sorsában es pert indított ellen.

Szerdán dé másodfokú táblán és a má 55. városbá tárgyalás sz né jött legkor járkált a vár tek a tanúk, vitéz Kovács I

Alig lépett korcsmáros, kosarából el literes p edényt és en téz Kovács

A következő p esétlen ember cához, amelye jesen összegeit első meglepetés fogták a merénylő orvosort szalad Adólfot hivatá férfihez. Az orv lefontalták a m vác Dezső a b kára szállított

A merénylő rendőrséget és kára két rendő Perencet. Az a gatottan viselk tott bűnbánást, előre készült mert élete me szűt akart ál egy üvegben vitéri

tehát alaposan minden eshetős A jelenlévők a merénylőnő után valamit el kidobta az ablak

A rendőrök m varon Istók F disznó amit az elszár vallomása szűr gával, hogy a megakadályozás vegezni Kovács

A borklinikán zsót nyomban ápolás alá vette A vitériol az össze, de t mindkét

Vitégy merénylőt asszony korcsma

Óriási riadalom délelőtt 11 óra táblán egy exios merénylő megsebesítette

A levél Kovács Perenc elker

Szerdán dé másodfokú táblán és a má 55. városbá tárgyalás sz né jött legkor járkált a vár tek a tanúk, vitéz Kovács I

Alig lépett korcsmáros, kosarából el literes p edényt és en téz Kovács

A következő p esétlen ember cához, amelye jesen összegeit első meglepetés fogták a merénylő orvosort szalad Adólfot hivatá férfihez. Az orv lefontalták a m vác Dezső a b kára szállított

A merénylő rendőrséget és kára két rendő Perencet. Az a gatottan viselk tott bűnbánást, előre készült mert élete me szűt akart ál egy üvegben vitéri

tehát alaposan minden eshetős A jelenlévők a merénylőnő után valamit el kidobta az ablak

A rendőrök m varon Istók F disznó amit az elszár vallomása szűr gával, hogy a megakadályozás vegezni Kovács

A borklinikán zsót nyomban ápolás alá vette A vitériol az össze, de t mindkét

Vitriolos merényletet követett el egy exaltált asszony az ítélőtáblán egy korcsmáros ellen

Szerelmi hátere van a merényletnek

Óriási riadalmat keltett szerdán délelőtt 11 órakor a királyi ítélőtáblán egy exaltált asszony vitriolos merénylete, amely súlyosan megsebesítette perbeli ellenfelét.

A merénylő Istók Ferencné Kanta Rozália 34 éves háztartási alkalmazott,

aki Debrecenben az Ajtó ucca 4. szám alatt lakik. Istók Ferencné már régóta perben áll vitéz Kovács Dezső hódoscsépányi korcsmárossal, mert ez levelet írt volt férjének és azzal vádolta őt, hogy éveken keresztül szoros barátság fűzte össze őket, mielőtt férjhez ment volna.

A levél következtében Istók Ferenc elkergette magát az asszonyt,

aki azóta mint háztartási alkalmazott volt kénytelen keresni kenyerét, de nem nyugodott meg sorsában és erkölcsi kártérítésért pert indított vitéz Kovács Dezső ellen.

Szerdán délelőtt lett volna a másodikfokú tárgyalás a királyi táblán és a második emeleten lévő 55. vározsobában gyülekeztek a tárgyalás szereplői. Istók Ferencné jött legkorábban és izgatottan járkált a vározsobában. Aztán jöttek a tanúk, ügyvédek és legvégül vitéz Kovács Dezső alperes.

Alig lépett be a szobába a korcsmáros, Istók Ferencné a kosarából előkapott egy fél literes puros zománcozott edényt és ennek tartalmát vitéz Kovács Dezső arcába öntötte.

A következő pillanatban a szerencsétlen ember jajgatva kapott arcához, amelynek bőrért a vitriol teljesen összeégette. A körülállók az első meglepetéstől fölécsudva lefogták a merénylő asszonyt, majd orvosért szaladtak és dr. Leitner Adolfot hívták a súlyosan sérült férfihez. Az orvos intézkedésére telefonáltak a mentőkért, akik Kovács Dezső a börtöngyászati klinikára szállították.

A merénylőtől értesítették a rendőrséget és az eset után nemsokára két rendőr vette közre Istók Ferencné. Az asszony nagyon izgatottan viselkedett, de nem mutatott bűnbánást. Beismerte, hogy előre készült a merényletre, mert élete megmontásáért bosszút akart állani. Kosarában egy üvegen még egy fél liter vitriolt találtak.

tehát alaposan felszerelte magát minden eshetőségre készen. A jelenlévők észrevették, hogy a merénylőnő tettének elkövetése után valamit elővett kosarából és kidobta az ablakon.

A rendőrök megtalálták az udvaron Istók Ferencné hatalmas disznócső kését,

amit az éjszánt asszony későbbi vallomása szerint azért hozott magával, hogy a vitriolos merénylet megakadályozása esetén késsel fog végezni Kovács Dezsővel.

A börtönlátogatásán vitéz Kovács Dezsőt nyomban megvizsgálták és ápolás alá vették.

A vitriol az arcából égette össze, de fröccsent belőle mindkét szemébe is.

Eppen ezért szemészetéről jöttek át orvosok, hogy a szerencsétlen ember szemvilágát lehetőség szerint megmentse. Kovács Dezső állapota súlyos ugyan, de nem látszik életveszélyesnek, mert csak napok múlva fog kiderülni, hogy a vitriol milyen mélyen égette el a szöveteket.

Istók Ferencné a merénylet után felkísérték a rendőrségre és Csige Sándor dr. rendőrkapitány hallgatta ki. Ugyanez a kihallgatás a betegágyon délután vitéz Kovács Dezsőt. Istók Ferencné a kihallgatás után őrizetbe vették. A merényletnél jelen volt Grósz István dr. ügyvéd, Istók Ferencné kirendelt jogi képviselője is, aki éppen Kovács Dezsővel beszélgetett, amikor a merénylő a vitriolt kiöntötte.

Felavatták a lövészek zászlóját

Kedden délután avatták fel a 14. lövészzászlóaljnak a zászlóját. A zászlót a MANSZ taggyűlése, a Revizió Leánykör adta a zászlóaljnak; gyönyörű hímzéssel van beleírva: *Igazságot Magyarországnak!* A Kistemp-lomban meleg és bensőséges ünnepség keretében folyt le az avatás. Megjelent a Fesztich bajtársi egyesületnek egy különítménye — vezetőjük tartotta a

zászlót —, azonkívül megjelentek a Frontharcos Szövetség képviselői is és más társaságok küldöttjei. Közéjük után Uray Sándor lelkes mondtól mélytémű beszédet. Ezután az összes résztvevők, a magyarruhás, a díszruhás bajtársak és front-harcosok a MANSZ helyiségébe vonultak és ezzel a rövid, de mély és bensőséges templomi ünnepség véget ért.

Véres vasvillapárba az országúton az összeakadt szekerek miatt

Tavaly ősszel a hajdúhadházi országúton haladt haza lovasszékével Bagoly Sándor hadházi gazdálkodó. Az országúton a szekér véletlenül összeakadt Varga Mihály hajdúsámsói gazdálkodó ökrösfogatával s a két gazdálkodó emiatt egymásnak esett.

Bagoly vasvillát fogott Vargára, aki azonban kicsavarta a villát ellenfele kezéből és nagyot vágott Bagoly Sándor fejére.

A gazdálkodó az erős ütéstől leszédült a szekér aljába, mire Varga, mint aki dolgát elvégezte, tovább hajlott. Kis idő múlva azonban magához tért a leütött gazda és Varga utáná hajtott. Utóli is érte és újból előkerültek a vasvillák.

Szabályos vasvillapárba jöttak, amelynek végén Varga véresen, eszméletlenül maradt az országúton.

A járókelők találtak rá. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol csak hosszú ápolás után tudták megmenteni.

Bagoly Sándor ellen súlyos testi sértés címen megindult az eljárás. A bíróság azonban nem tudott ítéletet hozni, mert májusban a vádlott gazdálkodó váratlanul meghalt. Es most a sértett gazda, Varga Mihály került a vádlottak padjára. Az előző tárgyaláson

Bagoly ugyanis azt vallotta, hogy Varga teütötte őt és az a gyanu merült fel, hogy a szerencsétlen gazdálkodó későbbi halála Varga ütése miatt következett be.

— Lehagolt, étvágytalan, eldugult embereknél reggel felkelés-kor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Közvetlen tárgyalást kívánnak a francia szakszervezetek Hitlerrel és Mussolinival

Páris, október 12. Ma reggelig tartott a szakszervezetek nemzeti tanácsának ülése, amelyen a külpolitikai helyzetet vitatták meg. Egy szakszervezeti megbízott amellett érvelt, hogy

elteljes légkörben nem lehet a békét megőzni, a német birodalommal és Olaszországgal a jogosság alapján megegyezésre kell jutni. Eppen ezért meg kell őrizni a szakszervezetek egységét, Jouhaux közvetítő indítványt terjesztett elő, amely azt ajánlja, hogy nemzetközi konferenciát kell összehívni a béke fenntartására, de semmiesetre sem szabad eleve útját szegni a közvetlen tárgyalásoknak Hitler kancellárral és Mussolinival.

48.164 zsidó él Olaszországban

Uj zsidórendelet Rómában.

Róma, október 12. Hivatalos statisztikai adatok szerint Olaszországban 48.164 zsidó él, statisztikai tartományonként részletezi a zsidók arányszámát. A legtöbb zsidó Latium és Lombardia tartományban él. Az előbbiben 12.943, az utóbbiban pedig 11.559.

Róma, október 12. A testületek minisztere elrendelte, hogy a prefektusok ne adjanak több engedélyt zsidóknak semmiféle kereskedelmi vállalat nyitására.

Róma, október 12. Az érdekképviseleti testületek minisztériuma rendeletet adott ki, amellyel megtiltja az Olaszországban élő zsidóknak, hogy bármilyen nyilvános helyiséget nyissanak. Zsidó a jövőben nem kaphat engedélyt sem üzlet, sem vendéglő, sem kávéház, sem egyéb nyilvános helyiség nyitására. A szerzett jogokat ugyan tiszteletben tartják, a jövőben azonban új engedélyeket nem adnak ki. Szigorúan tilos a régebben kiadott engedélyeknek zsidókra való átirása.

Szerdán reggel közzétették a másfél hónappal ezelőtt megtartott olaszországi zsidószámlálás részletes adatait. A zsidók megoszlása az egyes tartományokban a következő:

Latium (Róma és környéke) 12.943, Lombardia 11.559, Venetia, Julia és Zara 8285, Toscana 5931, Emilia 2964, Liguria 2770, Marche 1218, Trentino 989, Campagna 714, Umbria 228, Szicília 202, Apulia és Molise 138, Abruzzo 122, Szardínia, Calabria s Lucania 101; összesen 48.164.

A legtöbb zsidó Rómában él: szám szerint 12.799.

Elmarad az ezrednap

Október 30-án akarták tartani a 11. hajdúezred napját tábor szerűen a nagyerdői Stadionban, gazdag programmal. Az ezrednap most sajnálatos, előre nem láthatott akadályok miatt elmarad.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

A legszebb és leghatalmasabb világfilm, amit valaha alkottak! Kertész Mihály felejthetetlen remeke:

ROBIN HOOD kalandjai

A legtökéletesebb színes filmcsoda! Főszereplők: ERROL FLYNN - Olivia de Havilland

Bemutató ma!

Vigszínház

Az ácsulódó kutya

Jóizü történetéről híres öreg barátunk mesélte el:

— Volt nekem, még egészen fiatal koromban egy kutya. Nagyon jó állat volt, nekem is egészen a szíremhez kötött. Nem is lett volna vele semmi baj, ha véletlenül meg nem nősül. Mert a feleségemet szíves szeretettel fogadta ugyan, azonban miképp megéletem az asszonyt, nekikugrott és részes morgással lépte róla a szoknyát. Annyi új szoknyát kellett vennem, hogy nem is számítva az örök ilyenirányú kellemetlenségét, — kénytelen voltam elajándékozni.

— En elajándékoztam, ő meg visszajött. Ezt a társasjátékot folytattuk jó pár hónapig. Végre egyszer aztán sikerült úgy elajándékozzom Buksit, hogy nem jött vissza. Ott maradt egy hónapig, kettőt, jó hatvan kilométerre volt tőlünk, így hát zavartalanul élvezhettem mézeshegyemet.

— Egyszer aztán elmentem ahhoz a komámhoz, akinek adtam. — Legényember volt az öreg fiam, valami gazdasági ügyben jártam nála. A kutya nagy örömmel fogadott, az ölembe tette a fejét és el sem akart onnan mozdulni. A komám meg kiment valami emberrel tárgyalni. Közben a lány behozta az elmaradhatatlan itkát.

— Jóképű, magas szobalány volt, én meg ahogy ott ültem, hát csak akartam valamit mondani. — Odafordultam a lányhoz s a kutya fejét simogatva megkérdeztem.

— Na ugye, jó hűségű állat ez a nagy lompos...?

— Mire a lány mérges tekintettel vette a kutya, azt válaszolta:

— A fene a bolond dögjél! Ha nem ajándék lett volna, rég kidobtuk volna. Nem győzöm szoknyával — mindig letépi rólam!

Dél-Kína ellen is megkezdtek a harcot a japánok

Tokió, október 12. Hivatalosan jelentik, hogy a japán hadsereg és a japán hajóhad katonai műveleteket kezdett Dél-Kína ellen a kvantungi tartomány partjai mentén. Politikai körökben azt hiszik, hogy ezzel a művelettel megindult a régen tervezett Kanton elleni támadás.

A lapok különkiadásában jelentették, hogy a japánok megkezdtek csapataik partrarakását Dél-Kínában. A délkínai hadjáratra már több mint tíz hónap óta készülnek Japánban és azt hiszik, ez a katonai művelet fog döntést hozni a japán-kínai háborúban.

Anyakönyvi hírek

Születések: Györfi János npsz., leány Mária; Orbán Kálmán MÁV felvigyázó, fiú Kálmán; Pál István fm., leány Irén; Ricskó Sándor utazó, leány Sára; Baranyi László szobafestő, leány Editt; Molnár Lajos kelmefestő, fiú Lajos; Dittich Tibor postatiszt, leány Eva; Szolnoki Sándor fm., fiú István; Bernáth Dezső keresk. alk., fiú András; Füzesi Mihály pénzbeszedő, leány Irén.

Házasságok: Nagy István asztalossegéd—Kádár Ilona; Végső Kálmán eszmadia—Nagy Margit; Török Levente vil. váll. tisztviselő—Nagy Ilona; Nagy János fm.—Juhász Mária.

Halálozások: Szabó Mihály ref. 82 éves. Basahalom u. 72. Buday Aladár né Török Anna. Schwartz Ignác magánzó. Szepességi u. 27. Szentgyörgyi Árpád házt. alk. Híd u. 1c. Hegedűs Mária házt. alk. Papp Sándorné, Kishegyési út 4. Sarudi István Balltány 29. Svábi István kerégyártósegéd. Komádi. Tóth Lajos npsz., Zrinyi u. 53. Sallai Imre áll. útkaparó, Hajdúnánás.

Városi közlekedésre alkalmas repülőgépet talált fel egy magyar mérnök

London, október 12. Paddy Naismith angol repülőgépi mérnök sikeresen próbált ki egy szélmalom repülőgépet, melyet Asboth magyar mérnök és Desmond Naismith talált fel és melyről a repülés forradalmasítását várják. A gép kilencven lóerős motora és kettős légcsavarai segítségével teniszpálya nagyságú repülőterrről szállhat fel és teljesen mozdulatlanul lebeghet tetszés szerinti ideig a levegőben.

Az új találmány lehetővé teszi, hogy a repülőgépet városi közlekedés céljaira is használják, háborúban pedig megfigyelő, fényképező és gyalogsági kooperációs szolgálatban lesz felbecsülhetetlen értékű.

Letartóztattak két papirbakancs árdrágítót

Budapest, október 12. Az utóbbi időben többen tudomást szereztek arról, hogy munkásfelruhási akciók számára több ezer pár bakancsot akarnak vásárolni. Ebben az üzletben részt kívánt venni Verő Gyula budapesti szállótulajdonos is. Verő Gyula a Rákóczi úton lévő Metropol-szálló épületét bérlte a Petanovics-családtól és így esztendőik óta az övé a Metropol Hotel. Verő Gyula mielőtt szállodás lett volna, divatárkereskedő volt Budapesen. Ő is pályázott a bakancsok szállítására. A kiszivárgott hírek szerint 6000 pár bakancs szállítást vállalta el, páronként 20 pengőért, fiával, Verő Györggyel együtt. De mivel sem bakancsüzemük, sem efajta kereskedésük nem volt, sietve bejárták a várost és sok cipőüzletben, kisüzemben, de még a Teleki téri munkásbakancsokat árusító alkalmi árusoktól is hirtelen összevásárolták a kapható bakancsokat.

Ezek között voltak házihasználatra szánt papirtalpú bakancsok is. Verő Gyula és fia ezeket a bakancsokat jóminőségűeknek adták el, holott mint a nyomozás kiderítette, 5, 6, 7 és 8 pengős áron vásárolták őket. Verő Gyula, azoktól a kereskedőktől, akikől a bakancsokat összevásárolta, olyan számlákat kért, mintha a tőlük vett bakancsok jobb minőségűek lennének, ezeken a számlákon a beszerzési árakat duplájával, sőt háromszorosával is számította.

Az árdrágítási rendőrség elé nemcsak azért került az ügy, mert Verő Gyula és fia a magas haszonra adták el a bakancsok ezreit, hanem azért is, mert jól tudta, hogy ezek a bakancsok nem használhatók arra a célra, amelyre tőle azt megvásárolták. Verő Gyulát és a fiát két nappal ezelőtt a valutarendőrség őrizetbe vette, szerdán pedig kihírdették letartóztatásukat.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Az Újpest—Boeckay mérkőzés a megyeritai stadionban játszák le, amely pár hete avatta fel füves talaját. A mérkőzést Ujvári vezeti.

Zengellér, az újpesti gólszák megsejrtül a ZSE elleni mérkőzésen és vasárnapra aligha lesz harc képes állapotban. A Boeckay nem is banná, mert két gól előnyt jelentene számára Zengellér távolléte.

Turai is harc képtelen és hosszabb ideig pihenni fog. Helyettese a volt salgótarjáni centerhalf, Turán lesz.

Teleki ismét Debrecenben járt a héten, mert a Boeckaytól igazolást kellett kérnie az amatőr zsűri számára. Vasárnap már a DVTK színeiben szeretne játszani.

Ismét erőteljes akció indult meg, hogy ne csak az életveszélyesen játszó futballistákat, hanem az életveszélyesen bíráskodó játékvezetőket is zárják ki az aktív sportból. Néhány szigorú ítélet hamarosan észretérítendő Juhász Attilát és társait.

Az olaszok, úgy látszik, mégis komolyan gondolták azt az átiratot, amelyet annak idején a Toldi-ügyben küldtek a magyar szövetséghez. A november 13-ra tervezett és már annyiszor elhalasztott Európa Kupa mérkőzést most indokolás nélkül lemondták, ami a sportban teljesen szokatlan eljárás, különösen pedig baráti szövetségek között. Az MLSZ természetesen nemcsak erkölcsi, de anyagi szempontból is ragaszkodik a

mérkőzéshez és erőteljes lépésre készül. Az olaszok állítólag néhány kiválósguk betegsége miatt húzódnak, mert féltik a világbajnoki cím megtépzását.

Finta csapata, a Fives vasárnap is győzött. Az Exelsiort verte meg 4:2-re és Finta két gólt rúgott. A Fives hét ponttal a negyedik a tabellán, de jól megy Mórának az O. Lilleben, amely ugyancsak hét ponttal a második. A bajnokságban Marseille, Kobut csapata vezet nyolc ponttal, a tavalyi bajnok Sochaux sehol sincs.

KÖZGAZDASÁG

TARTOTT A BUZA
Buza: felsőtiszai 77 kg-os 20.40—20.55, 78 kg-os 20.60—20.75, 79 kg-os 20.80—20.95, 80 kg-os 20.90—21.05.
Rozs: 15.30—15.40.
Takarmányárpa: elsőrendű 18.30—18.50, középmínőségű 18.10—18.30.
Zab: elsőrendű 18.95—19.15, középmínőségű 18.85—8.95.
Tengeri: közraktári 17.60—17.75.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font (1 font) 16.15. — Cseh korona (100 korona) 5.50. — Dínár (100 dínár) 7.15. — Dollár (100 dollár) 339.45. — Francia frank (100 frank) 8.85. — Lengyel zł. (100 zł.) 60. — Lei (100 lei) 3. — Lira (100 lira) 16.90. — Svájci frank (100 frank) 77.05.

Háztartási cikkek, kályhák legolcsóbban Bészler Lajosnál Piac ucca 17.

Cseh fegyvercsempészt fogtak Palesztinában

Jeruzsálem, október 12. A haifai angol hadbírószág hathavi fogházra ítélte Brada Károly csehszlovákiai bevándorlót fegyvercsempészség miatt. A vádlott podgyászában, midőn partra szállt, két önműködő pisztolyt és töltényeket találtak a köngyöblök között, a kitöltött lapok helyén. Brada azzal védekezett, hogy a fegyverekre mint cseh tartalékos tisztnek volt szüksége arra az esetre, ha netán Csehszlovákiába tért volna vissza.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

A színházi iroda jelenti: Hál' Istennek, végre a közönség csinálja a műsort Debrecenben! A

Legyen úgy, mint régen volt,

pompás előadásáról úgy határozott, hogy műsoron kell továbbra is tartani. Így bizonytalanná vált az első prózai bemutató, a

Nincsenek véletlenek

időpontja. Erre a Pesten 140 előadást megért kitűnő vigjátékra, amelyről bátran mondhatjuk, hogy a legrappánsabb

KOMÉDIA

határát surolja. Pogány Margit, Bálint György, Halasy Mariska, Szabó Ernő, Déghy Piri, Kamarás Gyula, Horváth Ferenc, Zádor Mária, Seprényi Lajos, Kállay Ferenc, Kondor Tibor, Szabados Ambrus, Bakó József, Harasztli Irén, Combál Lajos és a népes együttes készülnek a parádésnak ígérkező előadásra, mely egyben Kamarás Gyula első rendezői bemutatkozása Debrecenben. Közélesen követi a

klasszikus operetteiklus

első darabjaként az örökéletű s már fél klasszikus

Csárdáskirálynő.

A nagy siker ellenére két színpadon, három karteremben reggeltől estig dolgoznak a színházban. Szeretettel fokozott lendület s még több, még igyekvőbb produkció: ez az igazgatóság menta litása.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint tűzrendészeti hatóság a padlások lomtalanítása tárgyában folyó évi szeptember hó 27-ikén 43983/1938. A szám alatti kibocsátott hirdetményben elrendelt munkálatok teljesítésére kitézött határidőt folyó évi október hó 31. napjáig meghosszabbítja.

Felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy a padlások lomtalanítását és azoknak tűzoltóeszközökkel való ellátását a jelzett határidőig a már közölt jogkövetkezmények terhe alatt végeztessék el. Debrecen, 1938 október 8.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

